

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ขอบเขตการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ และ ระดับการศึกษา
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะจากประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาชนที่มีเพศ อาชีพ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7,704 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้วิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2551 จำนวน 381 คน ซึ่งได้จากการคำนวณด้วย ยามาเน่

2. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย คือ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม 2553 ถึงวันที่ 10 สิงหาคม 2553

3. พื้นที่ของการวิจัย

เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 19 หมู่บ้าน

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนใน

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

4.2.1 การมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา

4.2.2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

4.2.3 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สรุปผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอ

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานระหว่างเพศชายกับเพศหญิง พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมทางการเมืองใกล้เคียงกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมระหว่างอายุ ทั้ง 3 กลุ่ม คือ อายุ 18-35 ปี อายุ 36-52 ปี และอายุ 53 ปีขึ้นไป พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่าไม่มีผู้ใดมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมระหว่างระดับการศึกษา ทั้ง 3 ระดับ คือ ต่ำกว่ามัธยมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และอนุปริญญาขึ้นไป พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่าไม่มีผู้ใดมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

จากผลการวิจัย ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ยังมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มากนัก อีกทั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนา มีขาดการดำเนินงานในเรื่องการประชาสัมพันธ์และกระบวนการที่ทำให้ประชาชนสมัครใจเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมกันทำกิจกรรมหรือการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามทิศทางที่ต้องการ โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกลุ่มในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือทุกขั้นตอน และร่วมคิดหาแนวทางวิธีการในการดำเนินงาน ร่วมดำเนินการ ร่วมในการกำหนดเปลี่ยนแปลง การร่วมในการตัดสินใจ พร้อมทั้งร่วมติดตามการดำเนินงานในกิจกรรมที่ทำร่วมกันรวมทั้งรับประโยชน์จากกิจกรรมนั้นด้วย ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาได้ดำเนินการไปข้างแล้ว แต่ยังไม่เด่นชัด และสอดคล้องกับ เรณู คุปต์ขจีธร และคณะ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมค่อนข้างสูง ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีทัศนคติที่ดีต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลางและสอดคล้องกับ ทศพล มุ่งประสงค์ธนา (2547 : 83 – 84) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 ของเทศบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมคณะกรรมการชุมชนกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี 2545 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในด้านการตัดสินใจ ด้านการประเมินผล และติดตามการดำเนินงาน คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับสุดาวรรณ มีบัว (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ความรู้ในการปกครองท้องถิ่นรูปแบบ องค์การบริหารส่วนตำบล ทักษะติดต่อการปกครองท้องถิ่นรูปแบบ องค์การบริหารส่วนตำบลอุดมการณ์

ประชาธิปไตย แหล่งข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับ การติดตามเนื้อหาข่าวสารการเมือง
 ตำแหน่งหรือหน้าที่ ด้านการพัฒนาการร่วมทำกิจกรรมการพัฒนา และการได้รับอบรมด้าน
 การพัฒนา การมีส่วนร่วมของสมาชิกประชาคมตำบลในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วน
 ตำบลอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ มังกร ศรีษะโคตร (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการ
 วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบล กรณีศึกษา : ตำบลคงใหญ่ อำเภอวาปี
 ปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยทำการศึกษาตัวแปรด้าน เพศ อายุ ตำแหน่งทางสังคม อาชีพ
 รายได้ ความต้องการมีเกียรติยศ ความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้านความคาดหวัง
 ต่อรางวัลประกวดพบว่า อายุ อาชีพ รายได้ และความต้องการมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนบ้าน
 ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมกับการพัฒนาตำบล ส่วนเพศ ตำแหน่งทางสังคม ความ
 ต้องการมีเกียรติยศ และความคาดหวังต่อรางวัลประกวด มีความสัมพันธ์ต่อการมี ส่วนร่วมกับ
 การพัฒนาตำบล ในส่วนระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตำบลอยู่ระดับปาน
 กลางและไม่สอดคล้องกับ นริศ จำนุรักษ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของ
 ประชาชนต่อการดำเนินงานพัฒนาชนบทของสภาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดหนองบัวลำภู
 ผลการศึกษา พบว่าประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74.7 มีส่วนร่วมต่อการดำเนินงานพัฒนา
 ชนบทของสภาตำบลอยู่ในระดับต่ำ โดยมีส่วนร่วมน้อยที่สุดในเรื่องการมีส่วนร่วมในการ
 วางแผน รองลงมา คือ เรื่องการติดตามประเมินผลและในเรื่องการรับรู้ปัญหาตามลำดับ
 แต่สำหรับเรื่องการมีส่วนร่วมในการลงทุนปฏิบัติ ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด สำหรับ
 ความต้องการการมีส่วนร่วม ประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 76.08 มีความต้องการการมี
 ส่วนร่วมอยู่ระดับสูง โดยที่มีความต้องการการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลมากที่สุด
 รองลงมาคือ การวางแผน ลงทุนปฏิบัติและการรับรู้ปัญหาตามลำดับและไม่สอดคล้องกับ
 วรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน
 ต่อกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่าส่วนใหญ่ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย เช่น
 การเข้าไปตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เมื่อศึกษาระดับความ
 คิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และไม่สอดคล้องกับ นवलน้อย ตรีรัตน์ และคณะ (2546 : บทคัดย่อ)
 ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหาร
 ส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของ องค์การ
 บริหารส่วนตำบล ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยการมีส่วนร่วมยังค่อนข้างจำกัดอยู่ในเรื่องการรับรู้

ข่าวสารข้อมูลเป็นด้านหลักการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงนโยบายหรือการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยังมีค่อนข้างต่ำ

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องของการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างทั่วถึง จึงทำให้ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการดำเนินงาน ตลอดจนกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของวรพจน์ ประชิตวัตติ (2541 : บทคัดย่อ) พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อกิจกรรมองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย เช่น การเข้าไปตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น เมื่อศึกษาระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ อาชีพ ระดับรายได้ที่มีแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชัยยศ ทะไกรราช (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชามหมู่บ้านในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จากการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. ประชาคมขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เห็นว่ามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมเป็นรายด้านทั้ง 7 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง
2. ประชาคมหมู่บ้านเพศชาย และเพศหญิงเห็นว่า ประชาคมหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเสถภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดยรวมเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชยพล โบราณมูล (2549 : บทคัดย่อ) ผลการศึกษาปรากฏดังนี้
 1. ประชาชนมีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมและรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง
 2. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคามไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา ข้อที่ 5 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอปัญหาเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนั้น ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการเชิญประชุมผู้นำของแต่ละหมู่บ้านหรือจัดโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนาพบประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเสนอปัญหาในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และเสนอปัญหาในด้านอื่น ๆ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ข้อที่ 1 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการเสนอเกี่ยวกับการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดสาธารณูปโภค เช่นการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก และด้านอื่น ๆ เนื่องจากประชาชนจะเข้าใจปัญหาได้ดีกว่า เพราะประชาชนเป็นเจ้าของพื้นที่และประสบปัญหาที่แท้จริง

1.3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ข้อที่ 5 และข้อที่ 6 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดังนั้น ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการและการดำเนินงานเกี่ยวกับการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านอื่น ๆ

1.4 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลลาดพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการประเมินผล ข้อที่ 1 มีระดับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเกี่ยวกับการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนประเมินการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประชาชนจะได้ตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินการด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนาอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในด้านมีส่วนร่วมของประชาชนในการเสนอปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY